

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Hodowli i Ochrony Roślin

Rafał Kołodziejczyk

Uwarunkowania prawne stosowania środków ochrony roślin

Lublin, 2 czerwca 2016 r.

„Pakiet pestycydowy”

1. **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE** *ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów;*
2. **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009** *w sprawie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/WE i 91/414/EWG,*
3. **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/127/ WE,** *zmieniająca dyrektywę 2006/42/WE w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów,*
4. **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1185/2009** *z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie statystyki środków ochrony roślin.*

Badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin

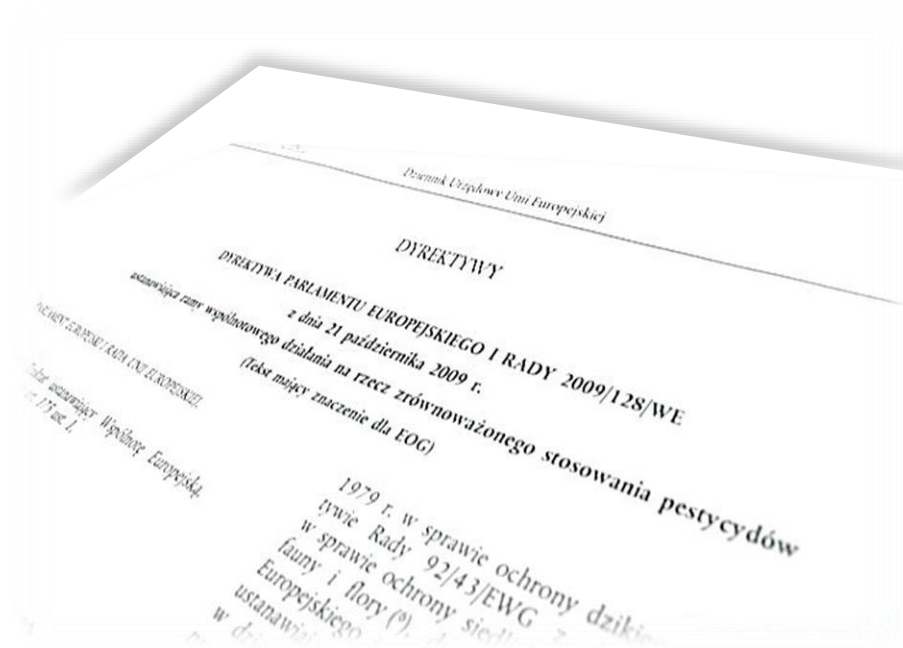
(art. 8 dyrektywy)

Państwa członkowskie zapewniają regularną kontrolę profesjonalnie używanego sprzętu do aplikacji pestycydów.

Do dnia 26 listopada 2016 r. państwa członkowskie zapewniają przeprowadzenie kontroli sprzętu do aplikacji pestycydów przynajmniej raz. Po tej dacie w użyciu profesjonalnym znajduje się wyłącznie sprzęt do aplikacji pestycydów, którego kontrola zakończyła się wynikiem pozytywnym.

Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (tj.: Dz. U. z 2016 r., poz. 17, ze zm.)

Przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin

Art. 48. 1. Do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin używa się sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który:

1) użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,

2) jest sprawny technicznie i skalibrowany, tak aby zapewnić prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin.

Ustawa o ośrodkach ochrony roślin

Ustanowienie systemów obligatoryjnych badań dla całego sprzętu do aplikacji ś.o.r. oraz wprowadzenie obowiązku regularnej kalibracji i kontroli stanu technicznego użytkowanego sprzętu.

Badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin

(art. 8 dyrektywy)

Obowiązkowym badaniom podlegają:

- 1. Opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe;**
- 2. Opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne sadownicze;**
- 3. Opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych;**
- 4. Sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin montowany na pojazdach kolejowych;**
- 5. Urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion, inne niż przemysłowe;**
- 6. Instalacje przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku lub zamgławiania w szklarniach lub tunelach foliowych;**
- 7. Sprzęt samobieżny lub ciągnikowy przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie granulatu;**
- 8. Sprzęt agrolotniczy;**
- 9. Sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, inny niż wymieniony nie będący opryskiwaczem ręcznym lub plecakovym, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów.**

Badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin

(art. 8 dyrektywy)

- obowiązkowe badania co ≤ 5 lat, od roku 2020
co ≤ 3 lata,
- pierwsze badanie po upływie ≤ 5 lat od daty zakupu

Badanie sprzętu do stosowania środków ochrony roślin

(art. 8 dyrektywy)

Możliwość wyłączenia z badań opryskiwaczy ręcznych i plecakowych.

Kontrola sprzętu do aplikacji pestycydów

Celem kontroli jest sprawdzenie, czy sprzęt do aplikacji pestycydów spełnia wymogi określone w załączniku II, by osiągnąć wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i środowiska.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie badania sprawności technicznej opryskiwaczy

Celem przedmiotowych przepisów jest bowiem sprawdzenie czy w procesie eksploatacji stan techniczny opryskiwaczy nie uległ pogorszeniu w sposób stwarzający zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

1. Elementy przeniesienia napędu
2. Pompę
3. Mieszanie
4. Zbiornik ciecży roboczej
5. Systemy pomiarowe, kontrolne i regulacyjne
6. Rury i węże
7. Filtrowanie
8. Rozpylacze
9. Rozkład
10. Wentylator

ZAŁĄCZNIK II

Wymogi dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska w zakresie kontroli sprzętu do aplikacji pestycydów

Rozpylacze

Rozpylacze muszą działać prawidłowo, aby ograniczyć kapanie po zakończeniu oprysku. Aby zapewnić jednorodność strumienia oprysku, natężenie wypływu w poszczególnych rozpylaczach nie może znacznie odbiegać od danych zamieszczonych w tabelach natężenia wypływu dostarczonych przez producenta.

Rozkład

Rozkład cieczy roboczej na powierzchni docelowej poziomy i pionowy (w przypadku stosowania w uprawach pionowych) musi być równomierny.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie badania sprawności technicznej opryskiwaczy

- wprowadzono wymagania techniczne dla ręcznych i elektronicznych stołów rowkowych do sprawdzania rozkładu poprzecznego cieczy oraz wymagania techniczne dla urządzeń do pomiaru natężenia wypływu cieczy z rozpylaczy,
- określono szczegółowy sposób przeprowadzania badania opryskiwacza,
- **ograniczono możliwość sprawdzania pomiaru metodą natężenia wypływu cieczy z rozpylaczy zainstalowanych na opryskiwaczu ciągnikowym i samobieżnym polowym do dnia 31 grudnia 2020 r.**
- wprowadzono regulacje związane z wzorcowaniem manometru wzorcowego oraz cylindrów miarowych.
- **doprecyzowano wzór znaku kontrolnego.**

Kontrola jednostek prowadzących badania sprawności technicznej opryskiwaczy

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
(Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu)

- kontrola przeprowadzania badań w SKO,
- kontrola sprawności sprzętu pomiarowego w SKO – zadanie realizowane przez PIMR,
- kontrola prawidłowości wykonywania zabiegów.

Szkolenia

Podmiot przeprowadzający badania sprzętu zapewnia przeprowadzanie badań przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie badań sprawności technicznej sprzętu naziemnego lub agrolotniczego.

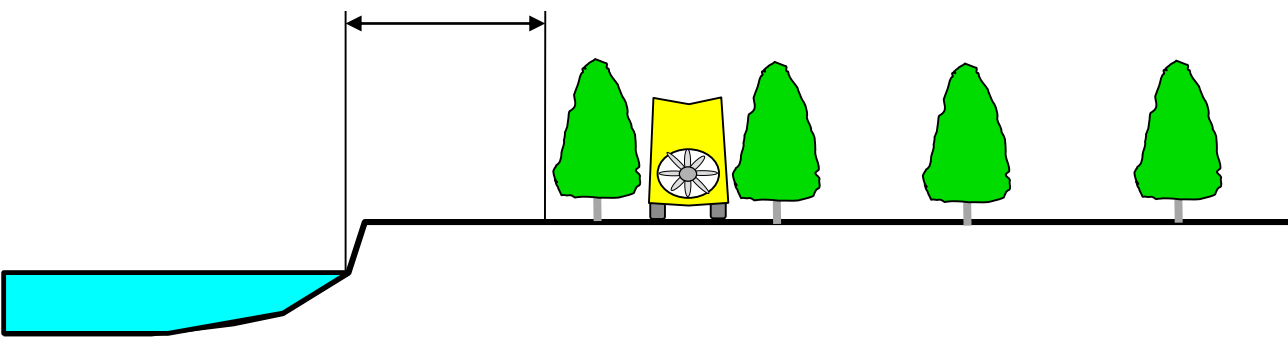

Przepisy wykonawcze

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin

Rozporządzenie określa:

- minimalne odległości od określonych miejsc lub obiektów, po uwzględnieniu których można stosować środki ochrony roślin,
- warunki atmosferyczne, w jakich można stosować środki ochrony roślin,
- minimalną powierzchnię, na której można stosować środki ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego,

Program wieloletni na lata 2015-2020 „Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego”

Zadanie 2.4.: Opracowanie i ocena metod ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin

Cel zadania:

- określenie zasad ograniczania szerokości stref buforowych wokół cieków i zbiorników wodnych w zależności od zastosowanej TOZ, w tym ocena stopnia ograniczenia znoszenia środków ochrony roślin przez poszczególne TOZ;**
- aktualizacja i doskonalenie metod badań sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.**

Zakres merytoryczny zadania:

- ocena stopnia ograniczania znoszenia środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków, przez określenie rozwiązań technicznych lub rodzajów sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w celu ograniczania stref buforowych;
- prowadzenie i aktualizacja klasyfikacji TOZ na podstawie badań krajowych i zagranicznych;
- opracowanie i aktualizacja metodyk prowadzenia samodzielnej kontroli stanu technicznego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin przez użytkowników profesjonalnych **(opryskiwacze polowe i sadownicze 2016 r.)**;
- opracowanie i aktualizacja materiałów szkoleniowych w zakresie sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin oraz techniki wykonywania zabiegów, dla inspektorów ochrony roślin, doradców w ochronie roślin i diagnostów stacji kontroli opryskiwaczy (SKO), w tym opracowanie protokołów badania technicznego potwierdzające sprawność techniczną sprzętu do stosowania środków ochrony roślin **(opryskiwacze polowe i sadownicze 2016 r.)**;
- opracowanie wzorów protokołów badania technicznego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin - dla podmiotów prowadzących potwierdzenie sprawności technicznej sprzętu **(urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion)**.

Zakres merytoryczny zadania: ocena stopnia ograniczania znoszenia środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu.

W Sadzie Pomologicznym założono doświadczalną kwaterę jabłoni o powierzchni 0,25 ha (10 rzędów) z siatką przeciwgradową, mającą właściwość ograniczania znoszenia środków ochrony roślin. Teren przylegający do kwatery po obu jej stronach o szerokości 33 m został obsiany trawą w celu pomiaru znoszenia sedymentacyjnego zgodnie z metodyką określoną w normie ISO 22866. Kwaterna ta umożliwiła prowadzenie pomiarów spełniający metodyczne wymagania badań nad znoszeniem środków ochrony roślin w uprawach sadowniczych.

Zakres merytoryczny zadania: prowadzenie i aktualizacja klasyfikacji TOZ na podstawie badań krajowych i zagranicznych.

Ograniczenie stref buforowych w Polsce będzie się opierać o niemiecką klasyfikację technik ograniczających znoszenie (TOZ). Dlatego przetłumaczono na język polski niemiecką listę TOZ (692 pozycji), sklasyfikowanych według wyrażonych procentowo stopni ograniczenia znoszenia: 50%, 75%, 90% i 95%.

Lista technik ograniczających znoszenie (TOZ)
(październik 2014)

Część A - płaskie uprawy polowe

Lp.	Rozpylacz			Warunki stosowania			Redukcja znoszenia ¹ (%)	Obecność na innych listach ²
	Producent	Symbol	Opryskiwacz/rozpylacz	Zasady użytkowania	Opis	Rodzaj uprawy		
1.	Agrotop	8-01	opryskiwacz polowy, TurboDrop TD 110-04 ceramiki	skrajny pas 20 m, ciśnienie 3,0 bar, wysokość belki 75 cm	ciśnienie 2,5-10 bar	P, W, Z, O	50	NL 2,0-3,0 bar 50%, 2,5-3,0 bar 75%
2.	Agrotop	27-01	opryskiwacz polowy, AirMix 110-04	skrajny pas 20 m, ciśnienie 2,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 1,0-6,0 bar, wysokość belki 50-75 cm	P, W, Z, O	50	
3.	Agrotop	29-01	opryskiwacz polowy, AlbuZ AVI 110-04	skrajny pas 20 m, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 3,0-7,0 bar, wysokość belki 50-75 cm	P, W, Z, O	50	GB 3,0-5,0 bar 75%,
4.	Agrotop	30-01	opryskiwacz polowy, AlbuZ AVI 110-03	skrajny pas 20 m, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 3,0-7,0 bar, wysokość belki 50-75cm	P, W, Z, O	50	GB 3,0-5,0 bar 50%,
5.	Agrotop	42-01	opryskiwacz polowy, AirMix 110-03	skrajny pas 20 m, ciśnienie 2,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 1,5-6,0 bar, wysokość belki 50-75cm	P, W, Z, O	50	
6.	Agrotop	43-03	opryskiwacz polowy, AirMix 110-05	skrajny pas 20 m, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 1,0-6,0 bar, wysokość belki 50-75 cm	P, W, Z, O	50	
7.	Agrotop	141-01	opryskiwacz polowy, AirMix NoDrift 110-025	skrajny pas 20 m, ciśnienie 6,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 2,5-8,0 bar, wysokość belki 50 cm	P, W, Z, O	50	
8.	Agrotop	142-01	opryskiwacz polowy, AIRMIX NoDrift 110-03	skrajny pas 20 m, ciśnienie 4,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 3,0-8,0 bar, wysokość belki 50 cm	P, W, Z, O	50	
9.	Agrotop	143-02	opryskiwacz polowy, AirMix NoDrift 110-04	wysokość belki 50 cm	ciśnienie 2,0-8,0 bar, wysokość belki 50 cm	P, W, Z, O	50	
10.	Agrotop	183-02	opryskiwacz polowy, AVI TWDN 110-04	skrajny pas 20 m, ciśnienie 4,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 2,0-8,0 bar, wysokość belki 50 cm	P, W, Z, O	50	
11.	Agrotop	244-02	opryskiwacz polowy, TurboDron HiSpeed 110-02	skrajny pas 20 m, ciśnienie 5,0 bar, wysokość belki 50 cm	ciśnienie 2,0-8,0 bar, wysokość belki 50 cm	P, W, Z, O	50	

Zakres merytoryczny zadania: aktualizacja i doskonalenie metod badań sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin.

- **Opracowano metodyki prowadzenia samodzielnej kontroli stanu technicznego opryskiwaczy ręcznych i plecakowych, które obejmują opis procedury, sprzęt diagnostyczny, kryteria oceny i wartości graniczne dla kontrolowanych elementów oraz listę czynności kontrolnych. Na podstawie metodyk opracowano obszernie i bogato ilustrowane materiały szkoleniowe w formie 80-stronicowej broszury. Zakresem tematycznym broszura obejmuje przepisy, normy i definicje dotyczące opryskiwaczy ręcznych i plecakowych, ich zastosowanie profesjonalne, budowę, działanie i możliwe usterki, zagrożenia dla ludzi i środowiska wynikające z ich użytkowania, oraz szczegółowy opis czynności w procesie samodzielnej kontroli ich sprawności technicznej.**
- **Przeprowadzono przegląd przepisów krajowych, związanych z badaniem stanu technicznego opryskiwaczy pod kątem ich zgodności z normami europejskimi w zakresie normy PN-EN ISO 16122. Analiza porównawcza wykazała istnienie 45 rozbieżności.**
- **Opracowano wzory protokołów badania sprawności technicznej opryskiwaczy polowych i sadowniczych w celu ich aktualizacji i dostosowania do przepisów zawartych w dwóch odnośnych rozporządzeniach MRiRW.**

Sankcje karne!

Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem niesprawnym technicznie lub nieskalibrowanym, a także uchylanie się od obowiązku poddawania tego sprzętu badaniom w celu potwierdzenia sprawności technicznej podlega karze grzywny.

Dziękuję za uwagę

bip.minrol.gov.pl